

Mojih četrnaest godina

Četrnaest mi je godina. Baš zgodna brojka. Većini odraslih u mojoj domovini ona je odličan izgovor da ne prihvate moje mišljenje ravnopravnim. Što bih ja, po njihovom skromnom mišljenju, uopće mogla znati o temama politike i hrvatskih interesa, hrvatske budućnosti?

Zapravo, mislim da znam puno više nego mi priznaju da znam. Osjećam i vidim neke stvari.

Krajičkom oka pročitam koji članak na internetu, poslušam vijesti. Možda mi baš moje životno neiskustvo omogućava da ih bolje vidim i razumijem. Shvaćam probleme koji nas okružuju, a istovremeno sam ravnodušna prema nasmiješenim licima političara s plakata.

Problem je što danas svatko gleda samo i jedino sebe, osobne interese. Rijetko tko može priznati vlastitu krivnju i odgovornost i uvijek su ju spremni svaliti na koga drugoga. Često čujem razgovore odraslih o političarima koji obećavaju, a nikada ništa stvarno i konkretno ne poduzimaju. Zaklinju se u bolju Hrvatsku, a mi, obični ljudi, samo želimo poboljšanja. Pada mi na pamet izreka „Ako poznaješ rijeku, lakše je upravljati čamacem.“ Ovo je misao koju bih poklonila onima koji odlučuju o našoj budućnosti. Voljela bih da se konačno ujedinite i pokušate raditi nešto zajedno.

Rijeka predstavlja probleme, a Hrvatska čamac. Taj čamac može otici u dobrom smjeru, ali može i u lošem. Sve ovisi o toku rijeke i onima koji upravljaju čamacem. Kada bi se svi političari sastali, poslušali i razmotrili sve probleme i odlučili zaista pozabaviti rijekom, a ne samima sobom, mislim da bi ovaj naš čamac polako počeo ploviti u pravom smjeru.

U početku bi možda malo i krivudao, ali i to je bolje nego da stoji u mjestu.

Kada bi njime konačno upravljao netko odgovoran, ne bismo se morali bojati u kojem će smjeru ploviti ovaj naš nesigurni čamac. Zato ne treba čuditi osjećaj nesigurnosti, straha i nezadovoljstva kod većine odraslih koje susrećem.

Problemi o kojima razmišljam najbliži su mi kada se sjetim skorih upisa u srednju školu. Primjetila sam, a i stariji mi govore, da su se kriteriji za upis drastično spustili. Nekada su gimnazije

upisivali najuspješniji učenici, odlikaši s mnoštvom osvojenih nagrada na natjecanjima, a danas gimnazijalne programe vrlo često upisuju vrlo dobri pa i dobri učenici. Kažu mi da je za to razlog sve manji broj djece u mom gradu, sve manji broj budućih odjela, što je vrlo tužno. Smeta mi i način upisivanja u srednju školu koji je i dalje vezan za opći uspjeh i brojčanu ocjenu, a ne stvarno učenikovo znanje. Bilo bi puno poštenije i pravednije uvesti nešto poput male mature na kraju osnovne škole čime bismo naglasak konačno stavili na ono što znamo, a ne na ocjenu koju smo dobili.

Smeta mi što neke srednje škole u mom gradu, poput Ugostiteljske ili Poljoprivredne, koje bi trebale imati puno veći značaj za budućnost moga grada, upisuju učenike koji nemaju kamo.

Želimo li biti turistička i gospodarski razvijena zemlja moramo voditi računa o obrazovanju mladih.

Poljoprivreda je danas zapravo dosta zaostala u ovoj državi i mislim da je to jednim dijelom zbog rata koji nam se dogodio devedesetih godina. Dio problema je u tome što se danas poljoprivredom bave uglavnom stariji ljudi, a jako malen broj ljudi zapravo ima završenu poljoprivrednu školu ili fakultet. Zbog toga uzgoj i proizvodnja nisu najpravilniji i zbog toga zagađujemo okoliš u kojem živimo. Hrvatska je treća država u Europi koja najviše troši dušik iz mineralnih goriva pri čemu zagađuje vodu. Budući da je mala proizvodnja, u Hrvatskoj se konzumira jako malo hrvatskih proizvoda koji su i jako skupi. Mislim da bi se poljoprivredom trebale baviti osobe koje imaju znanja o suvremenoj proizvodnji jer mislim da ovime što rade pridonose više štete nego koristi. Hrvatski bi proizvodi trebali imati niže cijene jer bi tako više ljudi kupovalo te proizvode. Na državi je da u tome pomogne proizvođačima.

Često se u medijima govori i o problemima u zdravstvu. Ne boravim u bolnicama često, hvala Bogu, ali znam se tamo nikada nisam ugodno osjećala. Vječita gužva i redovi.

Mislim da je veliki problem u naručivanju liječničkih pregleda. Ljudi s ozbiljnim zdravstvenim problemima mjesecima čekaju preglede, dok mnogi do termina dolaze služeći se poznanstvima.

Glavni je problem i opet nedostatak novca. Tako barem vi odrasli kažete. Meni se čini da ga trošite na krive stvari.

Nekoliko rečenica voljela bih posvetiti i svom prelijepom gradu. Mogu reći da kao Osječanka susrećem mnogo ekoloških problema. Već na prvi pogled moguće je vidjeti smeće i nebrigu posvuda. Od rijeke Drave pa sve do pločnika na ulicama. Ljudi su nemarni i ne razmišljaju da će ovaj grad, pa možda i cijela država, postati jedno veliko smetlište. Zagadit ćemo zrak i svoju okolinu. Znam da treba vremena za osvjećivanje ovoga problema, ali mislim da se ljudi jedino može natjerati da paze tako što će ih se početi kažnjavati.

Drugi problem je razvrstavanje otpada. Još uvijek mnogi ne shvaćaju važnost vlastite odgovornosti za našu ekološku budućnost. Jednoj plastičnoj boci treba nekoliko milijuna godina da se razgradi. Nadam se da će se početi razmišljati o ovome jer je to jedan od najvećih problema koje imamo.

Za kraj sam ostavila problem koji je posljedica svega ovoga o čemu sam govorila.

Taj problem je masovno iseljavanje ljudi. Ljudi odlaze razočarani i nezadovoljni. Napuštaju domovinu. Svi odlaze. I ja razmišljam o tome.

Postavljam si mnoga pitanja. Hoću li se moći zaposliti kada završim fakultet? Kako će moja djeca živjeti? Kakvo će biti stanje javnih ustanova u koje budem odlazila? Hoće li ulice kojim budem prolazila biti čiste i lijepo ili će nastaviti izgledati kao sad? Je li možda bolje da se odselim i odem živjeti negdje gdje je stanje bolje? Puno je pitanja, ali nemam odgovora na njih. Odrasli mi kažu da još uvijek imam vremena za razmišljanje o tome, da se ne opterećujem time. Ja ipak razmišljam. I nadam se.

Svi misle da smo mi mladi nove nade koje će sve popraviti. Voljela bih da je tako. To bi bilo lice Hrvatske kakvu ja želim. To je Hrvatska prihvaćanja odgovornosti i suočavanja s problemima.

No, vi nam trebate pomoći. Započnite posao, mi ćemo ga dovršiti.

Ema Lang, 8.a

OŠ Vrijenac, Osijek